

DIAKONENE I AGDER UTFORDRER LÆRESTEDENE:

Diakonutdannelsen i søkelyset

Av diakonikonsulent
Oddvar Ripegut

Diakonene i Agder bispedømme var onsdag 20. november samlet til et møte i Porsgrunn for å drøfte «Diakonutdannelsen i forhold til menighetens virkelighet» med 5 representanter fra Diakonhjemmet og 2 representanter fra Diakonihøgskolen.

Forholdet mellom praktisk diakoni i utdannelsen og den virkelighet diakonene møter i menigheten stod i sentrum for drøftelsene. Særlig ble det etterlyst hjelp til en metodisk måte å arbeide på i forhold til de oppgaver en møter i menigheten. Den menighetsvirkelighet som diakonutdannelsen settes inn i er ofte helt forskjellig fra virkeligheten i de fleste menigheter innenfor Den norske Kirke. På Agder er også organisasjonene sterkt representert, en av diakonene hadde 3 kirker og 13 bedehus i sin menighet. Diakonen må i en slik menighet orientere seg på en helt annen måte enn i en menighet i Oslo-området.

Motivasjon til menighetstjeneste var også sterkt framme. Flere diakoner kunne fortelle hvordan møte med diakoner både før og under utdannelsen hadde hatt avgjørende betydning for at de hadde gått inn i menighetstjeneste. Ikke alltid hadde det vært lett og bevare denne motivasjon gjennom utdannelsen.

En ny diakonutdanning som i hele sitt innhold direkte var rettet inn mot diakonitjenesten i menigheten ble også tatt opp av representanter fra diakonene i Agder. Det ble reist spørsmål om ikke den nye «Lov om diakonitjeneste» kunne virke slik at en helhetlig utdanning i seg selv var kompetansegivende. Dette ville også kunne styrke diakonens identitet.

Blant deltagerne fra venstre: høyskolelærer Dag Terje Finnbakk, diakon Norman Udland, diakon Sverre Olsen, høyskolelærer Marianne Kaldager, I. amanuensis Alf B. Oftestad, rektor Kai I. Johannessen, diakon Einar Helle, høyskolelærer Johan Nome.

Diakonutdannelsen står idag i det dilemma at det skal utdannes diakonkandidater både til menighetstjeneste, kirkelige institusjoner og sekulære stillinger. Dette medfører at en ikke kan utdannes bare mot menighetstjeneste, men må finne en modell som kan være mest mulig relevant til alle de stillinger som diakonkandidatene går til.

Når det gjelder rekruttering til kirkelige stillinger er det som her er nevnt en meget viktig sak som diakonutdannelse sin institusjon har et særlig ansvar for.

Mange av diakonene i Agder deltar i konfirmantarbeidet og dette reiser behov for en bedre pedagogisk skolering i utdannelsen. Det kom klart frem at i mange menigheter må diakonen gå inn i deler av oppgaver som ellers ville være kateketens, bl.a. i menigheter som

bare har prest og diakon. Det ble også understreket at diakonens særlige ansvar for omsorgstjenesten i menigheten ikke må svekkes med for stor spredning av oppgaver. Diakonens identitet må også sees inn i denne sammenheng.

Av andre tema som var fremme var forholdet mellom utfordringene i tjenesten og ansvar for familien og seg selv. Dette er forhold som særlig må løses i den lokale arbeidssituasjon, men diakonkandidatene må også forberedes til å møte dette på en god måte.

En organisert veiledningstjeneste og etterutdanning ble også etterlyst. Her må forholdene legges bedre til rette i et samarbeide mellom utdannelsesinstitusjonene, bispedømmene og arbeidsgiverne. De ytre arbeidsforhold ble også tatt opp

Forts. s. 15

Skjerp dere

Etter min oppfatning (som nå også deles av Verdens Helseorganisasjon) har moralisme av den type som er vanlig i religiøse sammenheng enorm betydning i forebyggende helsearbeid. Det hindrer både at lidelser oppstår og hjelper til å mestre de situasjoner der lidelser allerede er oppstått. Problemet er bare at slike synspunkter ikke uten videre er gangbar mynt i dagens diskusjon om våre «sivilisasjonssykdommer», som alkohollidelsene en gang ble kalt.

Det for meg underlige er at når jeg har diskutert disse problemer på denne måte med religiøse grupper, blir jeg avvist også av noen av disse. Det skjer på to grunnlag. Det ene er at det er troen som er det viktige ved det religiøse liv, ikke moralen. Det jeg gjør sies å være såkalt utilitaristisk; jeg gjør religionen til en ny illusjon i folkehelsearbeidets tjeneste. Det legges ut som forkastelig. Det annet grunnlag er at jeg overser samfunnskraftenes overordnede innflytelse på de moralske valg. Dette argument kommer fra de politiske radikale teologer. Men den viktigste lammende faktor for religiøse i edruelighetsarbeidet er at de nøytraliseres av tidsånden og alle de

rusliberale argumenter som nå preger debatten om disse spørsmål.

Et eksempel på dette er den misjonsvennlige Hansa-direktøren som nylig offentlig uttalte at friere omsetning av øl i tidligere tørrlagte Vestlandskommuner var en effektiv måte å bekjempe brennevinsfylla på! Andre eksempler er de argumenter om likestilling og kommersielle hensyn som nå brukes til å avvikle god, gammel norsk restriktiv alkoholpolitikk.

Mot alle disse tørstens og tankens forførende forestillinger bør kristenfolket skjerp seg og si fra om hva som er keiserens nye klær i alkoholdebatten.

Dere luller med i forestillinger om individforankrede eller samfunnsbaserte årsaker til at rusproblemen løper løpsk. Dere lever i stor redsel for å bli hengt ut som fordømmende moralister eller livsfiendtlige gledesdreperer for det syn dere selv har på disse spørsmål. Dere må ut av skyttergravene og vise med argumenter det dere demonstrerer som gruppe, nemlig at rusproblemer både kan mestres og bekjempes dersom en virkelig vil. Og at dette syn kan bevises!

Forkynn diakoni

Det vil være til stor berikelse både for forkynnelsen og for tilhørerne dersom diakonien kunne få en sterkere plass. For det første kan det hjelpe oss til å tale konkret om denne verdens nød og behovene i vårt lokalsamfunn uten at vi dermed henfaller til politisk kvakksalveri. Utfordringen til den gudstjenesteførende menighet er at den skal fortsette å tjene Gud i hverdagen. Denne utfordring bør gjøres så konkret og nærgående som mulig. Da blir prekestolen ikke bare et sted hvor man kaster overfladiske løsningsforsøk i ansiktet på politikerne, men et sted hvor den troende menighet blir utfordret til å ta sitt ansvar alvorlig når det gjelder nestens nød.

Og her nytter det jo ikke bare med appeller til den enkelte. Det er menigheten som helhet som sammen kan gjøre noe for dem som har det vondt.

Johan Arnt Wenaas i
«Diakoninytt»

Forts. fra s. 4

i møtet selv om adressaten her er menighetene og de som skal godkjenne opprettelsen av stillingene, bispedømmerådene.

Konklusjon på møtet var at diakoniutdannelseinstitusjonene oppfordres til å trekke diakonene (Ikke bare fra Oslo-området) sterkere inn i utdannelsen. Motivasjon må en være mere opptatt av både før og under utdannelsen og når kandidatene skal rekrutteres til menighetstjeneste. Diakonikonsulenten ble utfordret til bedre kontakt med studenter fra eget bispedømme som var under utdanning. Veiledningstjeneste og etterutdanning prioriteres. Et nytt møte vil bli forsøkt holdt til neste høst.

DIAKONOS REDAKSJON ØNSKER ALLE SINE LESERE

*En velsignet julehøytid
og et godt nytt år*